

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: ROMER-UISE

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "ROMER-UISE", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 151. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig08val-shoot-workid83191.pdf> (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

ROMER-UISE.

Trykt i *Nordisk Kirke-Tidende* 1837. Nr. 2. Jfr. Poetiske Skrifter, VI. Bind, Nr. 21.

Til Hjerte ei gaaer hvad fra Hjerteløs kom,
Saa gaaer det med Alt hvad der kommer fra Rom,
Med *Classisk Latin* som med *Papisteri*,
Med Kraften og Kløgten og Konsterne frie;
Men pines og plages og knuses maa dog
Hvert Hjerte, som føler det *Romerske Aag*,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Den Skiøge, som sidder paa guldbundet Skrin
Og skiænker for Konger sin giftige Viin,
Med Rette Man raaber, i Dag som i Gaar,
Er *Babel i Vesten*, er Rom paa et Haar,
Omsonst gik dog Ønsket fra Mund og til Mund,
At Rom maatte synke til Helvedes Grund,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

152

Ja, Røveren fræk, med det ildrøde Haar,
Han myrdede Folk, som Man slagter et Faar,
Og hvem der af ham tog sin Velfærd til Lehn,
Fik Strikken om Hals eller Bøilen om Been,
Men værre end Fader var Daatter¹ endnu,
Det fælde i Norden hver Kæmpe med Gru,
Saa vel maatte Fædre
Udbryde: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Den Skiøge begrov og forfalsked Guds Ord,
Tog Brødet af Munden paa Folk ved Guds Bord,
Hun *Midiere* mynted som *Sedler* med Haand,
Gav *Paver* og *Buller* for Ord og for Aand!
Og knækkedes end det tyranniske Aag,
Det svider endnu dog til Olding og Pog,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Den Skiøge stjal Nøglen til Himmerigs Dør,
Saa ublu en Gierning Man hørde ei før,
Og mukkede Nogen, om ogsaa kun lidt,
Paa Timen hun gjorde dem Helvede hedt,
Ja smeed, om hun kunde, i Skiærs-Ilden brat,
Enhver, som blot Kis sagde til hendes Kat;
Saa vel maatte Fædre
Udbryde: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Den Skiøge, som kaldtes »vor Moder«² engang,
Vel Fædrene vænned som Svinet af Vang,
Men Sønnen², hun avled med Gienfærd fra Hel,
De tænkte at tugte og fostre saa vel,
At han skulde bøde hvad Moderen brød,
Den *Skifting*, som æder kun Menneske-Kiød;
Saa vel maae med Fædre
Vi bedre: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Da Skiøgen udskienked sin giftige Viin,
I Kirken og Skolen blev Alting *Latin*,
Saa Døden med Aand og med Hjerte fik Magt,
Med Helved og Døden var Skiøgen i Pagt,
Kun halvveis *Latinen* blev Fædrene kvit,
Og halvveis at leve er meget for lidt,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

De Lærde vel meende, kun *Munke-Latin*
Var Styrken i Skiøgens forgiftige Viin,
Og Mod-Gift de kaldte den »*Classiske Stil*«
Hos *Cicero, Naso, Horats* og *Virgil*;
Med Død som med *Djævel* begribes dog let,
Den Ene fordriver den Anden kun slet,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Ja, Skiøgens Eenbaarne vi toge i Sold,
Han lo ved at være vor Soel og vort Skjold,
Gik nødig i *Kirke*, fik dog os bildt ind,
Paa *Præken* i Skolen han ret lagde Vind,
Saa *Dansken* blev fedest af *classisk Latin*;
End drikke vi daglig den giftige Viin,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Jo længer vi drak af den giftige Viin,
Desmindre blev *classisk* vort *Kloster-Latin*,
Men daarlig blev *Dansken* i Mund og i Bog,
Og Aanden blev kvalt i fuldmangen god Pog,
At sætte i Knæ selv den vældige *Thor*
Det koster *Grammatica* neppe et Ord;
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

154

En *Moder* vi have, saa sød og saa fim,
At aldrig beskrives det kan paa *Latin*,
Og aldrig af *Tunger* sad Nogen i Mund,
Saa rodfast i Hjertets den dybeste Grund,
Som Fruens, der blid under Hjerte os bar,
Som *Tungen*, vi snart paa *Papiret* kun har,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Den Tunge forknyttet i Hemmelighed
Vor Stif-Moder Birthe, den Troid-Hex saa leed,
Saa hendes fik Æren, vor Moders fik Skam,
Og ondt gjorde værre det *classiske Kram*,
Thi havde saa *classisk* ei feil slaaet Fals,
Ei havde vor Moder nu Tunge i Hals,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Ja vidt var det gaaet, gaaer vidt nok endnu,
For *Dannemarks Skole* blev *Dansken* en Gru*),
Og end holder Ingen paa Studigaard Stik,
Som ei sig forskrev til *Latinsk Grammatik*,
Forgjæves som Engles var Vidskaben din,

Du er en Philister, kan ei du Latin,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

End hviler da paa os det Romerske Aag,
Mens Drengene maae drages med Dødninge-Sprog,
End drikke vi af den forgiftige Viin,
Saa længe vi fuske paa Classisk Latin,

*
- 155

End daglig korsfæster Man Fædrenes Aand,
Mens Moder paa Tunge har Troldhexe-Baand,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Var *Cicero* langt over *Salomon* viis,
Var *Naso* en Engel, saavist som en Griis,
Var Andet at fiske hos Mester *Virgil*,
End brogede Lapper af billedlig Stil,
Det dog var for *Drengene* en dødelig Gift
At tygge paa Regler og oplukket Skrift,
Saa vel maae med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Men nu er for Aanden alt *Romersk* en Pest,
Saa værst de er farne, hvem det smager bedst,
Ja, nu slog i Rom jo den Classiske Smag
Paa *Guder* og *Konger* og *Hjertedyb* Vrag,
Forguded kun Vellyst og Snuhed og Sværd,
O vee, om *den Smag* vorder Ungdommen kiær!
Saa vel maae med Fædre
Vi bede, Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Dog, kom de fra Norden de Kæmper i Staal,
Som gjorde paa Smagen og *Guderne* Kaal,
Og rensedes Kirken fra *Munke-Latin*,
Og drak vi, trods *Paven*, den ældgamle Viin,
Da faae vi vel ogsaa med Skiftingen Bugt
Alt som med hans Moder i Ære og Tugt,
Naar flittig med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Ja, svæver end over os Kæmpernes Aand,
Og sjunger, paa Trods mod hvert Troldhexe-Baand,
Vor Moder end liflig om *Dannemarks Drot*,
At *Dansk* er det Alt, hvad Han finder for Godt,
156 Da faae vi tilvisse med Skiftingen Bugt,
Og smage *Idunnas* livsalige Frugt,
Naar flittig med Fædre
Vi bede: Gud bedre,
Gud fri os fra Rom!

Fra *Valdemars* Dage, det siger jeg frit,
I Dansk af Latinen var aldrig saa lidt,
Og høit det skal lyde til *Skiftingens* Gru,
At aldrig saa *Dansk* var *Latinen* som nu,
Saa vist vore Poge skal vorde den kvit,
Og kvæde med Gammen for Moder fuldtit:
Tak skee vore Fædre
For vi har det bedre!
Gud fri os for Rom!

